KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 23.4.2009
KOM(2009) 193 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

Den Europæiske Unions Solidaritetsfond

Årsrapport 2008
og
rapport om Solidaritetsfondens erfaringer efter seks års arbejde

INDHOLDSFORTEGNELSE

Del 1: Årsrapport for 2008 ... 3
1. Indledning ... 3
2. Ikke-afsluttede ansøgninger og nye ansøgninger modtaget i 2008 ... 3
3. Finansiering ... 5
4. Afslutninger ... 6
Del 2: Rapport om Solidaritetsfondens erfaringer efter seks års arbejde ... 7
1. Indledning ... 7
2. Samlede resultater af fondens arbejde ... 7
3. Fondens begrænsninger og svagheder ... 8
4. Revisionsrettens rapport om Solidaritetsfonden ... 9
5. Konklusioner: En bedre fungerende fond ... 10
Bilag 1: Ansøgninger til Den Europæiske Unions Solidaritetsfond i 2008 ... 12
Bilag 2: Ansøgninger til Den Europæiske Unions Solidaritetsfond siden 2002 ... 13

DEL 1: ÅRSRAPPORT FOR 2008

1. INDLEDNING

Den Europæiske Unions Solidaritetsfond (EUSF) blev oprettet den 15. november 2002[1]. I henhold til artikel 12 i Rådets forordning (EF) nr. 2012/2002 af 11. november 2002 om oprettelse af Den Europæiske Unions Solidaritetsfond (i det følgende benævnt "EUSF-forordningen") skal Kommissionen forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om fondens aktiviteter i løbet af det forgangne år. Den første del af rapporten omhandler fondens aktiviteter i 2008 og dækker ligesom i de forrige rapporter behandlingen af ikke-afsluttede ansøgninger og nye ansøgninger samt evalueringen af gennemførelsesrapporterne med henblik på forberedelse af afslutningen.

2. IKKE-AFSLUTTEDE ANSØGNINGER OG NYE ANSØGNINGER MODTAGET I 2008

I 2008 behandlede Kommissionen fire ansøgninger, der blev indgivet i 2007, og den modtog to nye ansøgninger om EUSF-støtte. Bilag 1 indeholder en detaljeret oversigt over disse sager, der blev vurderet i henhold til kriterierne i EUSF-forordningen og ud fra de oplysninger, som ansøgerstaterne kunne fremlægge.

Det Forenede Kongerige

Som følge af de voldsomme oversvømmelser, der ramte forskellige steder i Det Forenede Kongerige i juni og juli 2007, fremsendte de britiske myndigheder en ansøgning om økonomisk støtte den 20. august 2007, der blev kompletteret den 26. oktober 2007. Eftersom de samlede direkte skader på over 4,6 mia. EUR oversteg grænseværdien på 3,267 mia. EUR, der er afgørende for, om at Det Forenede Kongerige kan få udbetalt støtte fra fonden, kunne katastrofen betragtes som en "større naturkatastrofe", og den faldt dermed ind under fondens hovedanvendelsesområde. Den 10. december 2007 besluttede Kommissionen at fremsætte et forslag til budgetmyndigheden om at mobilisere fonden og bevilge en økonomisk støtte på 162,388 mio. EUR. I 2008 blev budgetproceduren afsluttet i Europa-Parlamentet og Rådet, og støtten blev udbetalt til Det Forenede Kongerige den 27. oktober 2008.

Frankrig (Martinique og Guadeloupe)

I august 2007 blev de franske oversøiske departementer Martinique og Guadeloupe, to øer, som er en del af De Franske Antiller, ramt af orkanen "Dean", der forvoldte alvorlige skader på infrastrukturer og forskellige økonomiske sektorer. Frankrig indgav en ansøgning om EUSF-støtte den 26. oktober 2007, der blev kompletteret den 8. januar 2008. Stormen forårsagede ødelæggelser for et beløb på 511 mio. EUR og opfyldte således ikke kriterierne i EUSF-forordningen vedrørende "større katastrofer". Under hensyntagen til, at denne ultraperiferiske region (som er specifikt

[1] EFT L 311 af 14.11.2002.

anført i EUSF-forordningen) er særlig sårbar, samt katastrofens indvirkning og alvorlige følgevirkninger, konkluderede Kommissionen imidlertid, at ansøgningen opfyldte de specifikke kriterier i EUSF-forordningen for ekstraordinære regionale katastrofer. Den 10. september 2008 foreslog Kommissionen at mobilisere en økonomisk støtte på 12,780 mio. EUR. Efter budgetprocedurens afslutning i Europa-Parlamentet og Rådet blev støtten udbetalt til Frankrig den 24. december 2008.

Grækenland

I august 2007 blev en stor del af Grækenland ramt af skovbrande, der forårsagede store skader på forskellige økonomiske sektorer og miljøet. De græske myndigheder ansøgte om EUSF-støtte den 30. oktober 2007 og kompletterede ansøgningen den 24. januar 2008. De samlede direkte skader blev vurderet til 2,118 mia. EUR. Da dette beløb overstiger grænseværdien på 1 066 497 mio. EUR (dvs. 0,6 % af BNI), der finder anvendelse på Grækenland, kunne katastrofen betragtes som en "større naturkatastrofe". Den 8. april 2008 foreslog Kommissionen at mobilisere en økonomisk støtte på 89,769 mio. EUR. Efter budgetprocedurens afslutning i Europa-Parlamentet og Rådet blev støtten udbetalt til Grækenland den 29. september 2008.

Slovenien

Midt i september 2007 blev en stor del af Slovenien ramt af voldsom regn og storm, som medførte alvorlige oversvømmelser og jordskred. Katastrofen forvoldte store skader på infrastrukturen, offentlige og private bygninger, virksomheder og landbrug. De slovenske myndigheder indgav en ansøgning om EUSF-støtte den 19. november 2007. De samlede direkte skader blev vurderet til 233,39 mio. EUR. Da dette beløb overstiger grænseværdien på 164,27 mio. EUR (dvs. 0,6 % af BNI), der finder anvendelse på Slovenien, kunne katastrofen betragtes som en "større naturkatastrofe". Den 3. marts 2008 foreslog Kommissionen at mobilisere en økonomisk støtte på 8,254 mio. EUR. Efter budgetprocedurens afslutning i Europa-Parlamentet og Rådet blev støtten udbetalt til Slovenien den 12. december 2008.

Cypern

I 2008 led Cypern under manglende regn, hvilket havde alvorlige følgevirkninger for borgernes levevilkår, økonomien og miljøet. De cypriotiske myndigheder indgav en ansøgning om EUSF-støtte den 1. juli 2008, der blev kompletteret den 16. oktober 2008. Dette var den første ansøgning vedrørende tørke. I henhold til EUSF-forordningen skal ansøgninger indgives senest 10 uger efter den første skade forårsaget af katastrofen. Efter en treårig periode med usædvanlig ringe nedbørsmængde nåede tørken i slutningen af regntiden i april 2008 sit højdepunkt. Kommissionen var derfor af den opfattelse, at den 22. april 2008, dvs. 10 uger inden ansøgningens indgivelse, kan betragtes som naturkatastrofens startdato.

De cypriotiske myndigheder anslog den samlede direkte skade, som var opstået efter den 22. april 2008, til 176,15 mio. EUR. Da dette beløb overstiger grænseværdien på 84,673 mio. EUR (dvs. 0,6 % af BNI), der finder anvendelse på Cypern, kunne tørken betragtes som en "større naturkatastrofe". Kommissionen konstaterede, at krisen vedrørte en "større katastrofe", der påvirkede hele landet. De offentlige myndigheder gennemførte omfattende nødhjælpsforanstaltninger fra april/maj 2008 til at bekæmpe denne situation. Udgifterne til de vigtigste nødhjælpsforanstaltninger

vedrører transport af vand fra Grækenland og direkte investeringer i vandinfrastrukturen for at sikre vanddistributionsnettets drift i en situation med afbrydelser i vandforsyningen. Den 24. oktober 2008 foreslog Kommissionen at mobilisere en økonomisk støtte på 7,605 mio. EUR.

Rumænien

I juli 2008 blev en stor del af Rumænien ramt af voldsom regn, som medførte alvorlige oversvømmelser og jordskred. De rumænske myndigheder indgav en ansøgning om EUSF-støtte den 1. oktober 2008. De samlede direkte skader blev vurderet til 471,41 mio. EUR. Da dette beløb var under grænseværdien for "større katastrofer", som gælder for Rumænien (566,84 mio. EUR, dvs. 0,6 % af Rumæniens BNI), men imidlertid repræsenterede omkring 83 % af denne grænseværdi, blev ansøgningen behandlet ud fra kriteriet om en såkaldt "ekstraordinær regional katastrofe".

Den berørte region er et sammenhængende område, der omfatter 5 distrikter i det nordøstlige Rumænien, med et befolkningstal på 3,046 mio. indbyggere. Hovedparten af befolkningen i det berørte område er blevet ramt i form af en delvis eller total ødelæggelse af private boliger og afgrøder. De rumænske myndigheder forelagde dokumentation for de alvorlige og langvarige følger, katastrofen havde for levevilkårene og den økonomiske stabilitet i regionen. Der blev rapporteret om alvorlige skader på grundlæggende infrastrukturer, landbrug, skovbrug, husdyr og private hjem. Katastrofen havde langvarige følgevirkninger for indbyggernes levevilkår i den berørte region, hvor ca. 14 644 hjem blev ødelagt. Grundlæggende infrastruktur (vand/energi) var over en længere periode ikke tilgængelig, og transportinfrastrukturen blev alvorligt skadet, hvilket medførte fuldstændig isolation af omkring 100 kommuner. Den 22. januar 2009 konkluderede Kommissionen, at ansøgningen opfylder kriterierne for ekstraordinære regionale katastrofer, og den foreslog at bevilge en støtte på 11,785 mio. EUR.

3. FINANSIERING

De fire sager fra 2007, for hvilke budgetproceduren endnu ikke var blevet afsluttet inden årets udgang (oversvømmelser i Det Forenede Kongerige og Slovenien, skovbrande i Grækenland og en orkan i Frankrig/Guadeloupe og Martinique), blev behandlet i tre ændringsbudgetter. De foreløbige udkast til ændringsbudget nr. 1/2008[2], 3/2008[3] og 7/2008[4] blev godkendt af budgetmyndigheden henholdsvis den 9. april 2008, 5. juni 2008 og 21. oktober 2008. Betalingen kunne effektueres efter vedtagelse af beslutningen om ydelse af støtte og efter undertegnelse af gennemførelsesaftalen.

---

[2] KOM (2008) 15, ændringsbudget nr. 1/2008, vedtaget den 9. april 2008, EUT L 175 af 4.7.2008, s. 1.

[3] KOM (2008) 201, ændringsbudget nr. 3/2008, vedtaget den 5. juni 2008, EUT L 208 af 5.8.2008, s. 1.

[4] KOM (2008) 556, ændringsbudget nr. 7/2008, vedtaget den 21. oktober 2008, EUT L 315 af 25.11.2008, s. 1.

I 2008 blev fonden mobiliseret i forbindelse med en ny sag (tørke i Cypern)[5]. Støttebeløbenes størrelse blev i hvert tilfælde fastsat på grundlag af den standardmetode, som Kommissionen tidligere har udviklet og forklaret i detaljer i årsrapporten for 2002/2003. De udbetalte støttebeløb i 2008 var som følger:

Modtager	**Katastrofe**	**Kategori**	**Støttebeløb (EUR)**
Det Forenede Kongerige	oversvømmelser	Større	162 387 985
Grækenland	skovbrande	Større	89 769 009
Slovenien	oversvømmelser	Større	8 254 203
Frankrig/Martinique og Guadeloupe	orkan	regional/ultraperifer	12 780 000
Cypern	tørke	Større	7 605 445
I alt			**280 796 642**

For en ansøgning fra Rumænien (oversvømmelser), der blev modtaget i 2008, kunne budgetproceduren ikke afsluttes inden årets udgang. Hvad angår denne ansøgning fremlagde Kommissionen et foreløbigt forslag til ændringsbudget nr. 1/2009[6], og denne sag vil fremgå af næste årsrapport.

4. AFSLUTNINGER

I henhold til EUSF-forordningens artikel 8, stk. 2, skal modtagerstaten senest seks måneder efter udløbet af fristen på et år at regne fra datoen for udbetaling af støtten forelægge en rapport om støttens finansielle gennemførelse (i det efterfølgende benævnt "gennemførelsesrapport") vedlagt en begrundelse for udgifterne (i det følgende benævnt "udgiftserklæring"). Efter denne procedure afslutter Kommissionen fondens tiltag.

Hvad angår afslutningen af støtten i forbindelse med stormen "Gudrun" i 2005 i Sverige, som der blev modtaget gennemførelsesrapport for den 17. og 20. oktober 2007, konstaterede Kommissionen, at den anmeldte udgift var på 66 455 534 EUR. Da den samlede økonomiske støtte beløb sig til 81 724 975 EUR, blev de resterende 15 269 441 EUR betalt tilbage. Kommissionen afsluttede foranstaltningen den 8. juli 2008.

I 2008 modtog Kommissionen endelige gennemførelsesrapporter for støtte bevilget i 2006 fra Bulgarien (vedrørende oversvømmelser i maj og august 2005), Rumænien (vedrørende oversvømmelser i april og juli 2005) og Østrig (vedrørende oversvømmelser i august 2005). Ved udløbet af den periode, som denne årsrapport dækker, pågik vurderingen af disse gennemførelsesrapporter stadig.

---

5 KOM (2008) 732, ændringsbudget nr. 10/2008, vedtaget den 18. december 2008, EUT L 27 af 30.1.2009, s. 91.

6 KOM(2009) 22.

DEL 2: RAPPORT OM SOLIDARITETSFONDENS ERFARINGER EFTER SEKS ÅRS ARBEJDE

1. INDLEDNING

Efter de store oversvømmelser i Centraleuropa blev EUSF oprettet i 2002 for at kunne gribe ind i sådanne situationer både i EU og i de lande, som havde indledt tiltrædelsesforhandlinger. De første seks år, den har eksisteret, har fonden hjulpet med at lette de finansielle byrder for katastroferamte lande, og den har således haft en positiv betydning for borgernes opfattelse af EU, idet den har bidraget med hjælp og yderligere ressourcer i særligt vanskelige tider.

Efter en grundig analyse af fondens virke foreslog Kommissionen i april 2005 at ændre EUSF-forordningen. De væsentligste elementer i forslaget er et udvidet anvendelsesområde, der giver EU mulighed for at reagere på andre katastrofer end naturkatastrofer, muligheden for forudbetalinger, der gør det muligt at reagere hurtigere og gøre EU's indsats mere synlig, samt en forenkling i form af mere tydelige kriterier for, hvornår fonden kan mobiliseres.

2. SAMLEDE RESULTATER AF FONDENS ARBEJDE

Kommissionen har siden fondens oprettelse i 2002 modtaget 62 ansøgninger om økonomisk støtte fra 21 forskellige lande. 21 af disse ansøgninger hører under kategorien "større katastrofer", 39 under kategorien "regionale katastrofer" og 2 opfylder kriterierne for "nabolande". 31 af disse ansøgninger førte til udbetaling af en samlet økonomisk støtte på over 1,5 mia. EUR. Kommissionen afviste 29 ansøgninger, og 2 ansøgninger blev trukket tilbage af ansøgerstaterne. Ansøgningerne vedrørte meget forskellige typer naturkatastrofer som storme, oversvømmelser, jordskælv, vulkanudbrud, skovbrande og tørke. Bilag 2 indeholder en oversigt over alle de ansøgninger, der er modtaget siden 2002.

Som det også fremgår af nedenstående statistiske materiale, viser erfaringerne siden 2002, at hovedparten af ansøgningerne om EUSF-støtte ikke drejer sig om støtte til større katastrofer, hvilket er fondens vigtigste anvendelsesområde, men at de indgives på grundlag af kriterierne for ekstraordinære regionale katastrofer. Det er stadig relativt vanskeligt at opfylde disse kriterier, som Kommissionen ifølge forordningen skal vurdere "meget nøje". Antallet af afviste ansøgninger, der er blevet indgivet på grundlag af kriterierne for ekstraordinære regionale katastrofer, er på omkring en tredjedel, og er således stadig højt. De ansøgninger, der er blevet indgivet i henhold til kriterierne for større naturkatastrofer, hvor der kun gælder ét enkelt kvantitativt kriterium, er hidtil alle blevet godkendt.

Statistisk overblik

Samlet antal modtagne ansøgninger, heraf: større katastrofer regionale katastrofer "nabolandskriteriet"	62 21 39 2	 34 % af ansøgningerne 63 % af ansøgningerne 3 % af ansøgningerne
Ansøgninger, der er blevet accepteret **Ansøgninger, der er blevet afvist** **Ansøgninger, der er blevet trukket tilbage**	31 29[7] 2	50 % af ansøgningerne 47 % af ansøgningerne 3 % af ansøgningerne

3. FONDENS BEGRÆNSNINGER OG SVAGHEDER

Fonden har generelt fungeret godt, men de første seks års erfaringer viser, at dens virke er genstand for betydelige begrænsninger og svagheder. Disse begrænsninger og svagheder vedrører hastigheden, hvormed fondens midler stilles til rådighed, gennemsigtigheden af de kriterier, der ligger til grund for fondens mobilisering i tilfælde af "regionale katastrofer" og det forhold, at støtten er begrænset til naturbetingede katastrofer.

Sagsbehandlingstid

De problemer, der er påpeget med hensyn til sagsbehandlingstid, er tæt forbundet med de betingelser og procedurer, der er fastsat i EUSF-forordningen. Fonden opfattes ofte fejlagtigt som et instrument til hurtig reaktion i krisesituationer, hvilket ikke var formålet, da den blev oprettet. Det er et instrument, der skal bidrage med at refinansiere nødhjælpsforanstaltninger, der i første omgang finansieres af de offentlige myndigheder i det pågældende land. Det skal for det første påpeges, at Kommissionen ikke kan handle på eget initiativ med henblik på at mobilisere fonden. Den skal afvente en formel ansøgning fra de nationale myndigheder, der som regel anvender den fulde frist på 10 uger, der i henhold til forordningen tillades fra katastrofens start til ansøgningens indgivelse. I de fleste tilfælde skal Kommissionen også anmode om yderligere dokumentation. For det andet er fondens midler ikke straks tilgængelige på EU-budgettet. Disse midler skal først rejses hos medlemsstaterne i form af et ekstraordinært finansielt bidrag ud over deres normale EU-bidrag. Inden der kan udbetales støtte, skal Kommissionen anmode Europa-Parlamentet og Rådet om at godkende et ændringsbudget, hvilket er en forholdsvis tung procedure (der som regel varer 2-4 måneder).

Gennemsigtighed

Definitionen af "regional katastrofe" i EUSF-forordningen er upræcis, og kriterierne for at få godkendt en ansøgning er vanskelige at opfylde. Når kriteriet for en "større katastrofe" ikke er opfyldt, kan fonden undtagelsesvist mobiliseres, hvis en

[7] 27 af de 29 afviste ansøgninger vedrørte "regionale katastrofer".

ekstraordinær regional katastrofe rammer hovedparten af befolkningen i en region, og hvis den har alvorlige og vedvarende konsekvenser for livsvilkårene og regionens økonomiske stabilitet. I henhold til EUSF-forordningen skal Kommissionen undersøge enhver ansøgning vedrørende en regional katastrofe "meget nøje". Medlemsstaterne og Kommissionen bruger således meget tid og energi på hver især at udarbejde og vurdere ansøgninger vedrørende mindre regionale katastrofer, som alligevel i de fleste tilfælde fører til afslag.

Anvendelsesområde

Det er med de eksisterende instrumenter yderst vanskeligt eller tilmed umuligt på EU-plan at gribe ind på hensigtsmæssig vis i tilfælde af større kriser, der ikke er naturbestemte, sådan som det er set i forbindelse med industrikatastrofer som f.eks. olieudslippet fra Prestige eller terrorhandlinger som f.eks. bombeattentaterne i Madrid i marts 2004. På samme måde er det i øjeblikket ikke muligt at yde støtte fra EUSF, hvis der opstår en alvorlig krise på folkesundhedsområdet - såsom spredningen til Europa af en epidemi som SARS eller konsekvenserne af en ulykke af Tjernobyl-typen - som let kan overstige de enkelte staters handlingskapacitet.

Risikoforebyggelse

Kommissionen agter at undersøge, hvorledes der inden for rammerne af EUSF-forordningen bedre kan tages hensyn til risikoforebyggelse.

4. REVISIONSRETTENS RAPPORT OM SOLIDARITETSFONDEN

I 2008 fremlagde Den Europæiske Revisionsret resultaterne af en effektivitetsrevision af fondens arbejde. Der blev i denne undersøgelse taget stilling til, om fondens formidling af støtte var hurtig, effektiv og smidig, og om modtagerstaterne var tilfredse med fonden. Til dette formål undersøgte Revisionsretten alle ansøgninger frem til ultimo 2006 og foretog en undersøgelse ved at sende spørgeskemaer til ansøgerstaterne. Rapporten blev offentliggjort af Revisionsretten den 18. juni 2008 (særberetning nr. 3/2008[8]).

Retten konstaterede, at de direkte omkostninger ved Kommissionens forvaltning af fonden er lave, og den konkluderede derfor, at fonden fungerer effektivt. De administrative procedurer er blevet begrænset til et niveau, som sikrer, at de også er effektive for modtagerstaterne. Med hensyn til smidighed konstaterede Retten ingen sager, hvor Kommissionen havde manglet smidighed i behandlingen af støtteansøgninger. Det blev dog konstateret, at det er vanskeligere at opfylde kravene til en ansøgning i forbindelse med en mindre "regional katastrofe" end i forbindelse med en "større katastrofe". Det nævnes ligeledes i rapporten, at definitionen af "regional katastrofe" i EUSF-forordningen er temmelig vag, og at begrundelsen for afvisningen af ansøgninger vedrørende sådanne katastrofer, ofte er uklar. Rettens væsentligste kritikpunkt vedrørte hastigheden, hvormed fondens midler stilles til rådighed. Støtten blev normalt først udbetalt ca. et år efter ansøgningens indgivelse. Retten konstaterede derfor, at fondens sagsbehandlingstid var for lang. Men selv om

[8] "Den Europæiske Unions Solidaritetsfond: Hvor hurtig, effektiv og smidig er den?", EUT C 153 af 18.6.2008.

det er en langvarig proces at få støtte fra fonden, er de stater, der har modtaget penge, tilfredse eller meget tilfredse med fonden. Retten konstaterede derfor, at fonden har tjent sit grundlæggende formål og vist solidaritet med medlemsstater i katastrofesituationer. Retten anbefalede, at Kommissionen giver ansøgerne detaljeret vejledning og råd om, hvordan de hurtigt kan indsende ansøgninger.

Kommissionen tilslutter sig helt og fuldt Rettens anbefaling. Den har offentliggjort en vejledning for ansøgerstaterne og har i enkeltheder forklaret, hvordan den anvender EUSF-forordningens bestemmelser. Ud fra et ønske om at forenkle proceduren og bidrage til at undgå forsinkelser på grund af for sent fremlagte oplysninger har Kommissionen udarbejdet et standardansøgningsskema samt en detaljeret ansøgningsvejledning. Begge dokumenter er tilgængelige på et særligt websted for Solidaritetsfonden (http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/solidar/solid_en.htm). Som anbefalet af Retten vil Kommissionen også fortsat forsøge at tage direkte kontakt til det organ, der udarbejder ansøgningen. I mange tilfælde er ansøgningerne imidlertid blevet fremsat "ad hoc", uden at ansøgerstaterne på forhånd har haft kontakt med Kommissionen. For at forenkle procedurerne ved ansøgerstaternes første kontakt med Kommissionen, har sidstnævnte angivet de relevante kontaktoplysninger på sit websted for Solidaritetsfonden.

Alt i alt er Kommissionen af den opfattelse, at de kritiske bemærkninger fra Retten med hensyn til lang sagsbehandlingstid og behandlingen af regionale katastrofer viser, at der er behov for at revidere ordningen, således at der fastsættes mere enkle og præcise kriterier for fondens mobilisering med kortere frister, således som foreslået af Kommissionen.

5. KONKLUSIONER: EN BEDRE FUNGERENDE FOND

Selv om fonden generelt har fungeret på tilfredsstillende vis, særlig hvad angår større naturkatastrofer, der var fondens oprindelige anvendelsesområde, har erfaringerne vist, at der er behov for yderligere at udvikle ordningen. Dette vedrører især den lange sagsbehandlingstid ved tildeling af støtte til modtagerstaterne og gennemsigtigheden af de kriterier, der ligger til grund for fondens mobilisering i tilfælde af regionale katastrofer. Begge disse punkter blev fremhævet af Revisionsretten. Ordningen kan desuden forbedres med henblik på at gøre det muligt på passende vis at gribe ind på EU-plan i tilfælde af større katastrofer, der ikke er naturbestemte. Kommissionen vedtog derfor et forslag til en ny EUSF-forordning den 6. april 2005 (KOM(2005) 108), der har fået bred opbakning i Europa-Parlamentet. Dette forslag udvider fondens anvendelsesområde og indfører en række ændringer i dens måde at arbejde på.

Større gennemsigtighed i fondens virkemåde

Kommissionen går fortsat ind for, at de kriterier, der ligger til grund for en eventuel mobilisering af fonden, forenkles og gøres mere gennemsigtige. Dette vil hjælpe de nationale myndigheder til at have et bedre indtryk af, hvornår de kan forvente at få udbetalt EUSF-støtte til at overvinde en katastrofe. Et vigtigt element i denne henseende er fastsættelsen af en ny definition af kriteriet for fondens mobilisering. Forslaget om at sænke grænseværdien for fondens mobilisering (til det laveste af

følgende beløb: 1 mia. EUR eller 0,5 % af BNI) og samtidig ophæve den ekstraordinære mobilisering af fonden i tilfælde af regionale katastrofer vil gøre fondens måde at arbejde på mere gennemsigtig og undgå skuffede forhåbninger, når ansøgninger afvises. En alternativ løsning, der bygger på den nuværende forordning, og hvor der fortsat vil være mulighed for at mobilisere fonden i tilfælde af regionale katastrofer, går ud på at indføre en klar kvantitativ tærskel for regionale katastrofer, dvs. en procentdel af det regionale BNP (NUTS I eller NUTS II). Begge løsninger vil gøre det muligt at mobilisere fonden på grundlag af et enkelt og klart kriterium, nemlig katastrofens omfang, i alle de sager, hvor der virkelig er behov for EUSF-støtte, herunder de katastrofer, der i øjeblikket er omfattet af det vanskelige kriterium for regionale katastrofer. En sådan ændring vil også gøre det muligt at sikre en lige behandling af alle ansøgere, og medlemsstaterne vil bedre være i stand til at vurdere, om deres ansøgning vil blive positivt modtaget. Det heraf følgende lavere antal afslag fra Kommissionen (tæt på to tredjedele for så vidt angår regionale katastrofer) vil også bidrage til at forbedre fondens image som et "solidaritetsinstrument".

Hurtigere sagsbehandlingstid i katastrofesituationer

Man kan for at blive i stand til at reagere hurtigere overveje forskellige operationelle forbedringer, der gør det muligt at træffe øjeblikkelige solidaritetsforanstaltninger, bl.a. ved straks at foretage forudbetaling, når der modtages en ansøgning. Disse forudbetalinger skal i givet fald betragtes som et forskud på den støtte, der kan ydes, når vurderingen og budgetproceduren er afsluttet. Klare og gennemsigtige kriterier for mobilisering af fonden er imidlertid en forudsætning for en udbetaling, da ansøgerstaten skal betale forskuddet tilbage til Kommissionen, hvis ansøgningen ikke accepteres.

Udvidelse af anvendelsesområdet

Borgerne forventer med rette, at EU er til stede og gør en aktiv indsats, også når det drejer sig om andre større katastrofer end naturbestemte katastrofer, og der er også på politisk niveau givet udtryk for, at EU bør indtage en mere aktiv rolle. Kommissionen er således af den opfattelse, at fonden bør være i stand til at gribe ind i tilfælde af større kriser, uafhængig af art eller årsag. Den nye forordning, der blev foreslået i 2005, udvider fondens anvendelsesområde til også at omfatte krisesituationer som følge af industrielle/teknologiske katastrofer, trusler mod folkesundheden og terrorhandlinger (inden for fondens årlige udgiftsloft).

Det videre arbejde

Selv om der siden 2005 ikke er sket nogen fremskridt i Rådet med hensyn til den foreslåede, reviderede EUSF-forordning, er Kommissionen fortsat indstillet på aktivt at finde frem til en kompromisløsning. Formålet skulle være at finde frem til de punkter, hvor der kan indgås et kompromis, for at give Kommissionen mulighed for at ændre sit forslag. Kommissionen opfordrer derfor Europa-Parlamentet og Rådet til at genbehandle Kommissionens forslag fra 2005 på grundlag af denne rapport med henblik på at give Kommissionen mulighed for at fremlægge et ændret forslag i 2009.

BILAG 1: ANSØGNINGER TIL DEN EUROPÆISKE UNIONS SOLIDARITETSFOND I 2008

Ansøgerstat	**UK**	**FR**	**EL**	**SI**	**CY**	**RO**
Katastrofens navn og art	**Oversvømmelser**	**Storm "Dean"**	**Skovbrande**	**Oversvømmelser**	**Tørke**	**Oversvømmelser**
Første skadesdag	12.6.2007	17.8.2007	23.8.2007	18.9.2007	22.4.2008	24.7.2008
Ansøgningsdato*	20.8.2007	26.10.2007	30.102007	19/11/07	1.7.2008	1.10.2008
Kompletteret ansøgning	22.10.2007	-	20.12.2007	-	-	-
Grænseværdi for større katastrofer (mio. EUR)	3 266,629	3 266,629	1 066,497	164,272	84,673	566,84
Samlede direkte skader (mio. EUR)**	*4 612*	511,2	2 118,27	223,28	176,15	*471,41*
Kategori	større	regional	større	større	større	regional
Skade/grænseværdi	*141,19 %*	*15,65 %*	*198,62 %*	*135,92 %*	*208,03 %*	*83,16 %*
Udgifter til nødhjælps-foranstaltninger, der opfylder kriterierne (mio. EUR)**	356,7	*119,9*	*1 007*	*154,39*	*59.45*	*390,81*
Støtteberettigede omkostninger/samlet skade	*7,73 %*	*23,45 %*	*47,52 %*	*69,15 %*	*33,74 %*	*82,9 %*
Støtte/støtteberettigede omkostninger	*45,53 %*	*10,66*	*8,91 %*	*4,95 %*	*12,79 %*	*3,01 %*
Støttesats (procentdel af samlet skade)	*3,52 %*	*2,5*	*4,24 %*	*3,42 %*	*4,31 %*	*2,49 %*
Date for beslutningen om at yde støtte	17.6.2008	25.11.2008	8.9.2008	22.9.2008	2009	2009
Dato for gennemførelsesaftalen	7.8.2008	11.12.2008	8.9.2008	7.11.2008	2009	2009
Samlet støttebeløb (EUR)	162 387 985	12 780 000	89 769 009	8 254 203	7 605 445	11 785 377

* Dato for Kommissionens modtagelse af den indledende ansøgning.
** Som godkendt af Kommissionen.

BILAG 2: ANSØGNINGER TIL DEN EUROPÆISKE UNIONS SOLIDARITETSFOND SIDEN 2002

År	**Land**		**Katastrofens art**	**Skade (mio. EUR)**[9]	**Kategori**	**Støttebeløb (mio. EUR)**
2002	1	AT	oversvømmelser	2 900	større	134
	2	CZ	oversvømmelser	2 300	større	129
	3	FR	oversvømmelser (Le Gard)	835	regional	21
	4	DE	oversvømmelser	9 100	større	444
Samlet støtte for ansøgninger indgivet i 2002						**728**
2003	1	ES	olieudslip (Prestige)	436	regional	8,626
	2	IT	jordskælv (Molise/Apulia)	1 558	regional	30,826
	3	IT	vulkanudbrud (Etna)	894	regional	16,798
	4	IT	oversvømmelser (Norditalien)	*1 900*	*(større)*	afvist (tidsfrist)
	5	GR	ugunstigt vintervejr	Uklart	*(større)*	afvist (tidsfrist)
	6	PT	Skovbrande	1 228	større	48,539
	7	FR	skovbrande (Sydfrankrig)	531	*(regional)*	afvist
	8	ES	skovbrande (grænsen til Portugal)	53	naboland	1,331
	9	MT	oversvømmelser	30	større	0,961
	10	IT	oversvømmelser (Friuli Venezia-Giulia)	525	regional	afvist
Samlet støtte for ansøgninger indgivet i 2003						**107,081**
2004	1	FR	oversvømmelser (Rhone-deltaet)	785	regional	19,625
	2	ES	oversvømmelser (Malaga)	73	(regional)	afvist
	3-9	ES	skovbrande (7 ansøgninger)	(480)	(regional)	alle 7 afvist
	10	SK	oversvømmelser	29	(regional)	afvist
	11	SI	jordskælv	13	(regional)	trukket tilbage
Samlet støtte for ansøgninger indgivet i 2004						**19,625**

[9] *Data i kursiv skal kontrolleres/godkendes af Kommissionen.*

År	**Land**		**Katastrofens art**	**Skade (mio. EUR)**	**Kategori**	**Støttebeløb (mio. EUR)**
2005	1	SK	storm (Tatras)	203	større	5,668
	2	IT	oversvømmelser (Sardinien)	*(223 - overvurderet)*	(regional)	afvist
	3	EE	storm	48	større	1,29
	4	LV	storm	193	større	9,487
	5	SE	storm (Gudrun)	2 297	større	81,725
	6	LT	storm	15	naboland	0,379
	7	EL	oversvømmelser (Evros)	(112)	(regional)	afvist
	8	RO	forårsoversvømmelser	489	større	18,798
	9	BG	forårsoversvømmelser	222	større	9,722
	10	BG	sommeroversvømmelser	237	større	10,632
	11	RO	sommeroversvømmelser	1 050	større	52,4
	12	AT	oversvømmelser (Tyrol/Vorarlberg)	592	regional	14,799
Samlet støtte for ansøgninger indgivet i 2005						**204,891**
2006	1	UK	eksplosion af oliedepot (Buncefield)	*(700)*	*(regional)*	trukket tilbage
	2	EL	oversvømmelser (Evros)	372	regional	9,306
	3	HU	oversvømmelser	519	større	15,064
	4	ES	skovbrande (Galicien)	(91)	*(regional)*	afvist
Samlet støtte for ansøgninger indgivet i 2006						**24,370**
2007	1	DE	storm (Kyrill)	*4 750*	*større*	166,9
	2	FR	Réunion (cyklonen Gamede)	*211*	*regional*	5,29
	3	ES	oversvømmelser (EL Hierro)	*(18)*	*(regional)*	afvist
	4	ES	oversvømmelser (La Mancha)	*66*	*(regional)*	afvist
	5	UK	oversvømmelser	*4 612*	*større*	162,387
	6	CY	skovbrande	*38*	*(regional)*	afvist
	7	ES	skovbrande (De Kanariske Øer)	*144*	*(regional)*	afvist
	8-16	IT	9 ansøgninger vedr. skovbrande i 9 regioner	-	*(regional)*	ugyldig ansøgning, frist-overskridelse
	17	FR	storm (Dean), Martinique	*509*	*regional*	12,78

År	**Land**		**Katastrofens art**	**Skade (mio. EUR)**	**Kategori**	**Støttebeløb (mio. EUR)**
	18	EL	skovbrande	*2 118*	*større*	89,769
	19	SI	oversvømmelser	*233*	*større*	8,254
Samlet støtte for ansøgninger indgivet i 2007						**445,38**
2008	1	CY	tørke	*165,4*	*større*	7,605
	2	RO	oversvømmelser	*471,4*	*regional*	11,785